

Driemaandelijke rapportage jul - aug – sep 2004

Inhoudsopgave

1	Terrorisme.....	2
2.	Radicaliseringstendensen.....	8
3	Politiek (gewelddadig) activisme.....	14
4	Ongewenste bemoeienis vreemde mogendheden.....	16
5	Bedreiging internationale rechtsorde.....	17
6	Andere gewichtige belangen.....	20
7	Beveiligingsbevordering	21
8	Inlichtingen buitenland.....	24
9	Samenwerking.....	28
10	Verantwoording en publiciteit.....	30
Bijlage A	Kwantitatieve gegevens inzake veiligheidsonderzoeken.....	33
Bijlage B	Aanhangsel Handelingen	35
Bijlage C	Moties en toezeggingen	37
Bijlage D.	Ambtsberichten	40
Bijlage E.	Commissie IVD.....	44
Bijlage F	Klachten.....	44

1 Terrorisme

1.1 Islamistisch terrorisme

1.1.1 Verkenningen in Nederland

Op grond van door de AIVD vervaardigde dreigingsinschattingen is, zoals bekend, op 9 juli naar buitengebracht dat een aantal gebouwen en objecten extra bewaakt wordt in verband met mogelijke dreiging van aanslagen. Aan deze mededeling lag een aantal voorvallen ten grondslag dat mogelijk wijst op verkenningsactiviteiten voor het plegen van aanslagen. Het verontrustende was vooral dat er vrijwel tegelijkertijd en onafhankelijk van elkaar verschillende van dergelijke activiteiten werden geconstateerd.

Tot op heden zijn er geen aanwijzingen dat de verschillende in Nederland geconstateerde zaken onderling verband houden.

Vastgesteld is dat er zich in Nederland personen bevinden die als spilfiguren kunnen worden aangeduid binnen bij de AIVD bekende cellen en netwerken. Het operationele onderzoek is er thans onder meer op gericht om het inzicht in de rol van deze personen en de diffuse structuren waartoe zij behoren te vergroten.

1.1.2 Hofstadgroep

Via de media en de verschillende wekrapportages terrorisme is reeds veel medegedeeld over het onderzoek dat zowel de politie als de AIVD doen naar Samir A. en het zogenoemde Hofstad netwerk. A. werd op 30 juni van dit jaar aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij een gewapende overval. Bij huiszoeking werden plattegronden en chemicaliën aangetroffen, wat erop duidde dat A. mogelijk een aanslag voorbereidde. A maakte

ook onderdeel uit van de Hofstad groep die in oktober 2003 werd aangehouden in verband met mogelijke voorbereidingen voor een aanslag.

Een belangrijke vraag voor zowel het Openbaar Ministerie als voor de AIVD is of A. alleen opereerde of samenwerkte met de andere bekende personen uit het Hofstad onderzoek.

1.1.3 Radicaal Bosnisch netwerk

1.1.4 Jihad veteranen

1.2 Initiatieven in het kader van het EU-voorzitterschap

1.2.1 CTG onderzoek naar rekrutering

In het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie heeft de AIVD een aantal trajecten uitgezet waarin in samenwerking met de zusterdiensten binnen de EU op analytisch niveau enkele majeure onderwerpen worden besproken. De voorgenomen planning ligt op schema.

In dit kader heeft de AIVD als voorzitter van de CTG (Counter Terrorist Group van EU-veiligheidsdiensten) een onderzoeksplan gelanceerd inzake vier *hot spots* waar geworven wordt voor islamistisch terrorisme en jihadgang. Het gaat om rekrutering in en om moskeeën, in en rond instellingen van middelbaar en hoger onderwijs, in gevangenissen en op/via internet. Het onderzoek beoogt naast vervaardiging van een CTG-brede fenomeen analyse ook bespreking van mogelijke contrastrategieën. Daarmede is het automatisch gericht op verdere intensivering van de samenwerking tussen CTG-diensten. De AIVD verwacht in december rapport uit te brengen over de voortgang van dit project.

1.2.2 Presidential paper over *state failure* en jihadgang

1.2.3 Overige ontwikkelingen SitCen en CTG

Bij brief van 23 september jongstleden informeerden wij u reeds over de implementatie van het EU actieplan terrorisme van de EU, dat onder andere voorziet in versterking van het SitCen (Eu Joint Situation Centre) met zes vertegenwoordigers uit de Counter Terrorist Group (CTG). Na overleg met de Secretaris-generaal van het Raadssecretariaat, Javier Solana, en in nauwe samenwerking met de leiding van SitCen heeft (het hoofd van) de AIVD implementatie van dit actiepunt ter hand genomen. Het implementatietraject zal naar verwachting eind november tot een afronding komen. Tevens is reeds melding gemaakt van de eerste vergadering van de CTG onder Nederlands voorzitterschap d.d. 24 en 25 augustus j.l. Gesproken werd over de samenwerking van de CTG met de diensten van de VS (FBI en CIA), Europol en SitCen, alsook over het onder Nederlands voorzitterschap opgesteld tweejarig werkprogramma voor de CTG.

In het kader van het EU voorzitterschap, ten slotte, kwamen op uitnodiging van de AIVD (als voorzitter van de Counter Terrorist Group (CTG)) en het Nederlands voorzitterschap van de European Police Chiefs Task Force (EPCTF) op 27, 28 en 29 september 2004, experts van de

Europese veiligheidsdiensten en politie in Den Haag bijeen. Zij spraken over de mogelijkheden voor een gezamenlijke aanpak tegen radicalisering en rekrutering voor terrorisme. De deelnemers aan de conferentie waren unaniem van mening dat een brede aanpak van radicalisering en rekrutering essentieel is. Naast de inspanningen van politie en veiligheidsdiensten zijn inspanningen van lokale overheden en de moslimgemeenschap zelf van groot belang. De uitkomsten van de bijeenkomst zullen de bouwstenen vormen voor een notitie over mogelijkheden voor samenwerking tussen politie en veiligheidsdiensten. De notitie zal worden voorgelegd aan de EU werkgroep terrorisme.

1.3 Separatistisch terrorisme

1.3.1 Basken

De MLNV is de Baskische Nationalistische Bevrijdingsorganisatie die in Spanje ijvert voor een onafhankelijk Baskenland. De Spaanse terroristische groepering ETA maakt binnen de MLNV de dienst uit.

1.4 Middelen: Financiering

1.4.1 Saoedie Arabië

1.4.2 Protocollijsten

Financiële instellingen melden bij de AIVD transacties van personen die op zogenaamde 'freeze'-lijsten voorkomen. In de periode juli tot en met september 2004 zijn er door de AIVD 24 van deze meldingen ontvangen. De AIVD heeft niet kunnen vaststellen of de identiteit van de betreffende personen daadwerkelijk overeenkomt met de identiteit van de personen op de freeze-lijsten. Dit is kenbaar gemaakt bij het Ministerie van Financiën middels ambtsberichten.

1.4.3 Al Haramain

De AIVD heeft op 23 augustus een ambtsbericht aan het Openbaar Ministerie gestuurd waarin gegevens worden verstrekt over de stichting Al Haramain Humanitarian Aid te Amsterdam. Het Openbaar Ministerie kan deze informatie gebruiken in een civiele procedure om de stichting te ontbinden.

1.5.1 Seminar NBCR terrorisme

Op 7 en 8 juli 2004 heeft het internationale seminar NBCR-terrorisme plaatsgevonden dat in het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de EU door het DGV was georganiseerd. Aan de organisatie van dit seminar heeft de AIVD een bijdrage geleverd. Het thema van het seminar was 'cooperation between services on the civil preparedness against possible attacks against the civilian population with CBRN agents'. Aanwezig waren vertegenwoordigers van verschillende werkgroepen binnen de EU, inlichtingen- en veiligheidsdiensten, maar ook afgevaardigden van de NAVO en internationale organisaties als het IAEA en de OPCW.

De AIVD heeft haar bijdrage geleverd aan de workshop over de afstemming tussen inlichtingen- en veiligheidsdiensten en hulpverleningsdiensten. Het resultaat van deze workshop bestond uit aanbevelingen die binnen EU werkgroepen nader zullen worden uitgewerkt.

1.5.2 Bescherming rijksoverheid tegen NBC-aanslagen

In augustus 2004 heeft de AIVD de nota 'Bescherming rijksoverheid tegen NBC-aanslagen' naar alle departementen verzonden ter behandeling in het PSG-Beraad. In de nota wordt ingegaan op de bestaande weerstand binnen de rijksoverheid tegen NBC-aanslagen en wordt een viertal dreigingsscenario's met daarin (passende)maatregelen geschetst. Tevens worden per dreigingsscenario aanbevelingen gedaan. De behandeling in het PSG-Beraad moet nog plaatsvinden.

1.5.3 Meldingen atoom- of plofkoffer

1.5.4 Kunstmest als basis voor explosieven

De AIVD heeft recent een 'Aandachtsvestiging kunstmest' naar de RID'en doen uitgaan. Daarin worden de RID'en verzocht alert te zijn op diefstal of verdwijning van grote hoeveelheden kunstmest. Bij aanslagen door islamistische groeperingen blijkt een mengsel van kunstmest en dieselolie (Ammonium Nitrate Fuel Oil, ANFO) namelijk een veelgebruikt explosief.

2. Radicaliseringstendenzen

Invloeden vanuit islamitische landen / organisaties

2.1.1 Saoedi-Arabië

Ter voorbereiding van de vergadering van de CIVD op 1 september jl. en het AO van 7 september jl. heeft de AIVD in een notitie de meest recente ontwikkelingen weergegeven binnen het onderzoek naar de pogingen van Saoedi-Arabië om de fundamentalistische salafitische interpretatie van de islam in Nederland te verspreiden. Geconcludeerd wordt onder meer dat het Saoedische ministerie van Islamitische Zaken onverminderd de intentie heeft om in Nederland actief het salafisme te verspreiden.

WAMY invoeden in Nederland

De al-Nadwa al-Alamiyya lil-Shabab al-Islami, beter bekend als World Assembly of Muslim Youth (WAMY) is een internationale, aan de Saoedische autoriteiten gelieerde, islamitische jongerenvereniging. Zowel in publicaties in de media als door inlichtingendiensten wordt WAMY in verband gebracht met (steunverlening aan) islamistisch terrorisme.

Op de luchthaven Schiphol is een partij van 750 kilo aan boeken en flyers aangetroffen, afkomstig van de WAMY. Eerder dit jaar werden flyers van de organisatie aangetroffen in de stilteruimte van de Hogeschool van Amsterdam. De nu aangetroffen zending is bestemd voor

de Stichting Moslim Associatie Utrecht, Islamic and Cultural Centre Masdjied Anwar-e-Qoeba. Dit is een stichting annex moskee van Surinaamse signatuur, die gelieerd is aan de World Islamic Mission, een Surinaams-Pakistaanse organisatie die een orthodox islamitisch gedachtegoed propageert.

2.1.2 Iran

Bespoedigen onderzoek shi'itische moskeeën

De strijd die VS-militairen en de milizie van de shi'itische geestelijke leider Muqtada Sadr in augustus leverden in de nabije omgeving van de belangrijke shi'itische Imam Ali heeft wereldwijd geleid tot onrust binnen de shi'itische geloofsgemeenschap.

Met het onderzoek moet beter zicht worden verkregen op de reacties van de shi'itische gemeenschap op ontwikkelingen in Irak.

2.1.3 Syrië

2.2 Ontwikkelingen binnen allochtone gemeenschappen

2.2.1 Marokkanen

De actiebereidheid binnen de Marokkaanse gemeenschap is afgelopen maanden, ondanks nationale en internationale politieke ontwikkelingen, andermaal laag gebleken. Politieke en religieuze radicalisering lijkt zich eerder binnen eigen kring af te spelen dan dat men publiekelijk (bijvoorbeeld demonstraties) in actie komt. Het internet is één van de weinige plaatsen waar radicalisering zichtbaar, maar veelal anoniem plaatsvindt.

2.2.2 Turken

Het lopende onderzoek naar islamitische radicalisering in Turkse kring, geconcretiseerd in vijf onderzoeken naar radicaliseringstendenzen in en rond moskeeën, is in de afgelopen periode nader voortgezet.

2.2.3 Pakistanen

2.3 Organisaties in Nederland

2.3.1 Arabisch Europese Liga (AEL)

De AEL had in eerste instantie een grote aantrekkingskracht op de Nederlandse moslimgemeenschap. De steun voor de AEL verdampde echter vrij snel aangezien de AEL zich voornamelijk richtte op Arabieren en Berbers links liet liggen. De AEL tracht op dit moment het vertrouwen van de Nederlandse moslimgemeenschap te herwinnen door zich niet slechts activistisch te roeren, maar tevens op lange termijn deel te gaan nemen aan verkiezingen. De AEL richt zich dan ook op het in het leven roepen van een Moslim Democratische Partij (MDP). De leiding van de AEL stelt zich ten doel om in 2006 met de MDP deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen.

2.3.2 DHKP/C: Aanslagen tijdens de NAVO-top in Istanbul – mogelijk aangestuurd uit Benelux?

Op 24 juni vonden in Turkije twee explosies plaats in het kader van de op dat moment aanstaande NAVO-top in Istanbul. In Ankara ging een bom af bij het Hilton-hotel waar president Bush die avond zou arriveren voor een bezoek aan Turkije, terwijl in Istanbul een bom in een stadsbus afging. De eerste ontploffing werd opgeëist door de Gewapende Krachten van de Armen en Onderdrukten, de gewapende vleugel van de Marxistisch-Leninistisch Communistische Partij, een Turkse links-extremistische splintergroep. De aanslag in de bus in Istanbul werd dor de DHKP/C opgeëist, maar dat werd later gevolgd door een excuses dat de organisatie maakte aan de slachtoffers omdat de bom te vroeg was afgegaan.

2.3.3 De 'Koerdische Vrijheidsvalken' en het 'Initiatief van 15 augustus'

In de nacht van 10 op 11 augustus vonden in Istanbul drie explosies plaats, waarvan er twee in hotels en één op een opslagplaats voor LPG. Bij de aanslagen op de hotels vielen enkele doden en gewonden, waaronder een Nederlander die licht gewond raakte. Deze aanslagen werden later in een verklaring bij het pro-Koerdische persbureau Mezopotamya opgeëist door een groep die zich de 'Koerdische Vrijheidsvalken' noemde. In de verklaring waarschuwde de groep, die bij de dienst niet bekend is, dat ze het initiatief weer in eigen handen gingen nemen en dat toeristen en zakenlui beter uit Turkije weg konden blijven. Eveneens werden eerdere aanslagen in de verklaring opgeëist. Op 19 september werd met een granaat een aanslag gepleegd op een politieauto bij een openluchtconcert van de zanger Candan Erceetin in de Turkse havenstad Mersin. Hierbij vielen zeventien gewonden. Deze aanslag werd enkele dagen later eveneens door de 'Koerdische Vrijheidsvalken' opgeëist.

De Turkse krant *Hürriyet* meldde ten tijde van de aanslagen in Istanbul dat een groep onder leiding van oud-PKK-leider Murat Karayilan aanslagen voorbereidde op economische en toeristische doelen. De groep zou zich volgens de Turkse politie het 'Initiatief van 15 augustus' noemen. Die datum verwijst naar de dag in 1984 waarop de eerste Koerdische aanslagen op een Turks doel werd gepleegd. Of deze groep daadwerkelijk bestaat, al aanslagen heeft gepleegd of dat nog gaat doen, en of deze aanslagen tot het Turkse grondgebied beperkt zullen blijven, is niet bekend.

De AIVD heeft van bovenstaand bericht kennis genomen.

2.3.4 KONGRA-GEL: splitsing definitief na oprichting nieuwe partij

Nadat eerder sprake was van grote verwarring binnen de KONGRA-GEL-gelederen, werd begin augustus 2004 de splitsing binnen KONGRA-GEL een feit nadat bekend werd dat Osman Öcalan de Patriottische Democratische Partij had opgericht (Partiya Welatparez é Demokratik, PWD). In de eerste verklaring van de partij stelt de PWD dat men voorstander is van democratie en patriottisme. Ook steunt de PWD de Amerikaanse interventie in het Midden-Oosten, alsmede een federatief Irak en een Iraaks Koerdistan. De partij is tegen het gebruik van geweld, tegen nationalisme en terrorisme. Sinds deze verklaring zijn medestanders van de nieuwe partij in Europa begonnen met het zoeken naar steun in Koerdische kringen. Uit KONGRA-GEL zijn geluiden opgevangen die duiden op een bereidheid tot het bieden van fors verzet tegen dit nieuwe initiatief. De chaos binnen deze gelederen duurt voort.

2.3.5 KADEK: Uitlevering Kesbir

Op 7 september heeft minister van Justitie Donner beslist dat het PKK-kaderlid Nuriye Kesbir inderdaad aan Turkije mag worden uitgeleverd. Daarna vonden er enkele kleinschalige protestacties plaats die vreedzaam zijn verlopen. Kesbir's advocaat heeft aangekondigd een kort geding aan te spannen tegen de beslissing, en naar verwachting zal dit geding eind oktober-begin november plaatshebben.

3 Politiek (gewelddadig) activisme

3.1 Links politiek (gewelddadig) activisme

Mede vanwege de ook in activistenkringen geldende vakantieperiode is er in het voorbije kwartaal nauwelijks sprake geweest van activiteiten. Het feit dat Nederland gedurende dezelfde maanden het voorzitterschap van de Europese Unie bekleedde, had hier geen invloed op. Ook de door de AIVD verwachte acties tegen het asielbeleid bleven tot op heden achterwege. De eerder gemelde lusteloosheid bij zogenaamde antiglobalisten begint vaste vormen aan te nemen. Als voorbeeld kan hier de Informele bijeenkomst van ministers van Defensie in Noordwijk gelden. Deze conferentie trok op 17 september hooguit 100 betogers, hoewel maanden voorbereiding door activisten daaraan vooraf waren gegaan.

Dat de apathie is overgeslagen naar andere actieterreinen blijkt uit een, eind september verschenen, verklaring van het Amsterdamse Autonoom Centrum, waarin men aangeeft de activiteiten op te schorten. Pas na een uitgebreide discussie wil deze, met name in kringen van asielzoekers actieve, groepering terugkomen, maar dan waarschijnlijk als een politieke beweging.

De enige gelegenheid waarbij links-activistisch Nederland kan tonen nog springlevend te zijn is de van 9 tot en met 11 november te houden zogenaamde Integratietop in Groningen. Een groep tegenstanders van het huidige integratiebeleid van minister Verdonk heeft zich enige maanden geleden verzameld binnen het platform N10. Dit platform wil op 10 november een soort (vreedzame) tegentop organiseren. Daartoe hebben de organisatoren, waarschijnlijk al te optimistisch, toestemming gevraagd om 500 slaappleatsen te regelen. Een voorbereidende vergadering in Amsterdam van anarcho-autonomen (relbeluste anarchisten zonder een politieke boodschap) voor een "niet vreedzaam protest" in Groningen trok maximaal zes belanghebbenden. Of de integratietop een werkelijke trekpleister voor activisten wordt valt op dit moment te bezien.

Op 24 september waren veertig sympathisanten aanwezig zijn bij de rechtszaak tegen de naar Zweden uitgewezen Nederlandse antiglobalist Maarten Blok. Deze werd overigens meteen vrijgesproken, hetgeen voor een deel van de activisten aanleiding was om het uitleveringsbeleid in deze van minister Donner nogmaals te bekritisieren.

De AIVD heeft in de verslagperiode een ambtsbericht uitgebracht over de vastgestelde identiteit van de tweede persoon die betrokken was bij de ketchupactie van minister Verdonk

3.2 Dierenrechtenactivisme

Nederlandse dierenrechtenactivisten hebben hun actierepertoire uitgebreid. In de afgelopen maanden was wederom sprake van veelvuldige vernielingen, onder meer bij het BPRC in Rijswijk alsmede aan de woning van zijn directeur in Voorschoten en bij de BPRC-huisbankier ABN Amro. Daarnaast werd er (wederom) brand gesticht bij de firma Van Miert in Breukelen. Varkensslachter Dumeco kreeg bij een filiaal in Groenlo te maken met een (loze) bommelding, hetgeen een nieuwe tactiek voor dierenrechtenactivisten zou kunnen betekenen.

In de afgelopen maanden kreeg de AIVD kennis van nogal hinderlijke activiteiten van een particulier onderzoeks- en beveiligingsbureau. Desinformatie, verspreid door dit bureau, over op handen zijnde aanslagen door dierenrechtenactivisten veroorzaakte paniekreacties bij diverse brancheorganisaties, hetgeen de politie (en de AIVD) extra werk opleverde.

3.3 Rechts politiek (gewelddadig) activisme

3.3.1 Neonazisme

Binnen de Nederlandse Volksunie (NVU) is enthousiast gereageerd op de overwinning van de nationaal-socialistische NPD in Duitsland bij de deelstaatverkiezingen van 19 september 2004.

Het succes van de NPD indachtig, is de NVU voornemens zich te gaan modelleren naar het voorbeeld van de NPD. Er zouden reeds langer contacten tussen de NPD en de NVU bestaan. Binnen de NVU wordt niet uitgesloten dat het overnemen van het NPD-model op termijn zal leiden tot een meer radicale koers. De overname van het NPD-model door de NVU biedt mogelijkheden voor een nauwere samenwerking tussen de NVU en de Racial Volunteer Force (RVF). De RVF splitste zich eind 2003 van de NVU af omdat ze een meer radicale koers wilde varen.

3.2.2

4 Ongewenste bemoeienis vreemde mogendheden

4.1

4.2

5 Bedreiging internationale rechtsorde

Proliferatie: ontwikkelingen in verdachte staten

5.1.1 Iran – de petrochemische sector

De Iraanse olie-industrie heeft van 6 tot 9 juli een beurs (Iran Oil Show) georganiseerd in Teheran. Doel van de beurs was buitenlandse bedrijven aan te trekken die bereid zijn te investeren in de Iraanse olie-industrie of daarmee zaken willen doen. De Nederlandse ambassade in Teheran heeft Nederlandse bedrijven uitgenodigd om zich te presenteren tijdens deze beurs. De AIVD beschikt over aanwijzingen dat Iran goederen en kennis verwerft via de petrochemische industrie ten behoeve van programma's voor massavernietigingswapens, en heeft deze beurs aangegrepen om onderzoek te doen naar Nederlandse bedrijven die zaken doen met Iran.

5.1.2 Iran – biologisch en chemisch wapenprogramma

Zoals in de rapportage over het tweede kwartaal van 2004 bericht, poogt Iran in het Westen kennis, technologie en goederen ten behoeve van zijn biologisch en chemisch wapenprogramma te verkrijgen. Het onderzoek door de AIVD in samenwerking met
 zal leiden tot een beter inzicht in Iraanse verwervingspogingen op nationaal en internationaal niveau.

5.1.3 Samenwerking tussen verdachte staten

De AIVD constateert reeds langer dat verdachte staten in toenemende mate samenwerken en bereid lijken te zijn relevante technologie en middelen voor massavernietigingswapens (MVW) met elkaar te delen. Inmiddels wordt duidelijk dat het niveau en de intensiteit van samenwerking hoger ligt dan gedacht. Landen met een redelijk ontwikkelde industriële infrastructuur, zoals Pakistan, Iran en Noord-Korea, lijken bereid op gelijke basis samen te werken. Zij beschikken over een industriële basis, voldoende technische kennis en hebben de wens te beschikken over ballistische raketten met genoeg vermogen om kernkoppen over te brengen. Dit vermogen blijft vooralsnog beperkt tot op SCUD-raket gebaseerde technieken. Andere, technisch minder geavanceerde landen (Syrië, Libië) zijn afhankelijk van deze drie genoemde landen.

Ook in het verwerven van de benodigde goederen en middelen lijkt deze ontwikkeling zich door te zetten. Internationale netwerken hebben ingespeeld op de behoeftes van genoemde landen. Het netwerk van A.Q. Khan legde ten behoeve van het Pakistaanse programma de benodigde contacten via specialisten voor het verkrijgen van bijzondere machines en gereedschappen. Daarna schakelde Khan over naar eigen productie en gebruikte hij zijn netwerk ten behoeve van andere landen als Iran en Libië. Wederzijdse afhankelijkheden zijn zowel in verwervings-, ontwikkelings- als productiefase ontstaan. De AIVD zal namens Nederland tijdens de aankomende plenaire vergadering van het Missile Technology Control Regime in Seoul voorstellen meer aandacht te besteden aan de gesignaleerde samenwerking en het functioneren van internationaal opererende verwervingsnetwerken.

5.2 Internationale samenwerking

5.2.1 Informatie uitwisseling tussen I- en V-diensten

Op het terrein van contraprolifratie werken inlichtingen- en veiligheidsdiensten steeds meer samen. Door het uitwisselen van informatie en analyses zijn de afgelopen maanden nieuwe inzichten verworven met betrekking tot het Iraanse ballistische raketprogramma.

5.2.2 Ontwikkeling PSI

PSI is een initiatief van de VS en tien andere landen om schepen, waarvan het vermoeden bestaat dat er NBC wapens en hun overbrengingsmiddelen op aanwezig zijn, op volle zee tot stoppen te dwingen en te onderzoeken (interdictie).

5.3 Concrete zaken

5.3.1 Irak, onderzoek SA2 motor

In de aanloop naar de tweede Golfoorlog was het Iraakse Al Samoud ballistische raketprogramma onderwerp van inspectie door de VN wapeninspecteurs. Irak heeft binnen het Al Samoud programma een ballistische raket ontwikkeld met een groter bereik dan toegestaan door de VN-Veiligheidsraad. De Al Samoud wordt in staat geacht om massavermietigingswapens over te brengen. De motor van de Al Samoud raket is een aangepaste SA-2 motor. De SA-2 is een grond-lucht raket die in de jaren vijftig door de Sovjet Unie is ontwikkeld. UNMOVIC heeft eerder gerapporteerd dat Irak gedurende meerdere jaren 380 SA-2 motoren voor het Al Samoud programma heeft verworven. Na de verdrijving van Saddam Hoessein zijn tot nu toe dertig van deze motoren als schroot bij een Nederlandse schroothandelaar in Rotterdam terechtgekomen. Het is niet uitgesloten dat meer motoren in Rotterdam tussen uit Irak afkomstig schroot zullen worden gevonden. Onduidelijk is hoe deze motoren Irak hebben verlaten.

5.3.2 Iran, Nederlandse export van nucleair gerelateerd goed

6 Andere gewichtige belangen

6.1 Migratie: algemeen beeld/ontwikkelingen

6.1.1 Reisbewegingen terroristische netwerken

In de afgelopen periode zijn een aantal CT targets geanalyseerd om risico-indicatoren te ontwikkelen over de manier waarop terroristen zich internationaal verplaatsen. Onder een risico-indicator wordt hierbij verstaan een kenmerk dat systematisch wordt gesignaleerd bij personen of organisaties die in relatie kunnen worden gebracht met terroristische activiteiten. Risico-indicatoren kunnen helpen inschatten of iemand die naar of via Nederland reist, *mogelijk* een bedreiging vormt voor de nationale veiligheid.

Uit dit onderzoek zijn een aantal voorlopige risico-indicatoren naar voren gekomen. Deze zullen in de komende tijd verder worden uitgewerkt in een zogenaamd 'Indicatorenboek Terrorisme'. Deze risico-indicatoren dienen in samenwerking met de partners in de vreemdelingenketen te worden toegespitst op hun respectievelijke taken. De ketenpartners hebben immers ieder de beschikking over hun eigen type informatie; de risico-indicatoren die bij de AIVD worden ontwikkeld moeten daarop worden afgestemd. Zo is het karakter van risico-indicatoren bedoeld voor consulaire medewerkers van Buitenlandse Zaken anders dan die voor gehoomedewerkers van de IND. Intensieve samenwerking met de partners in de vreemdelingenketen is daarom cruciaal.

6.1.2 Samenwerking met de nationale vreemdelingenketen

Steeds meer partners in de vreemdelingenketen blijken vanuit hun taken en verantwoordelijkheden te willen bijdragen aan terrorismebestrijding. Zij geven aan actief te willen samenwerken met de AIVD. Naast de bestaande samenwerking met onder meer de IND, de Koninklijke Marechaussee en het Ministerie van Buitenlandse Zaken, zijn de afgelopen periode op directeursniveau afspraken over samenwerking gemaakt met het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) en Vluchtelingenwerk Nederland. Voorts heeft de opbouw van de relatie met de Vreemdelingenpolitie structureel vorm gekregen in het Project Vreemdelingenpolitie.

6.1.3 Europa questionnaire

In juni 2004 heeft de AIVD in Europees verband (leden Club de Berne en MEC) een questionnaire verspreid. Doel daarvan was na te gaan op welke wijze en in welke mate de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in Europa samenwerken met hun nationale vreemdelingenketens. Er werd gevraagd naar de aard en omvang van de instroom van vreemdelingen, toelatingsprocedures, de rol van de I&V-diensten bij de toelating van vreemdelingen (inclusief het gebruik van risico-indicatoren) en de knelpunten die de diensten ondervinden.

Beveiligingsbevordering

Beveiliging bijzondere informatie

7.1.1 Goedkeuringen apparatuur en regelgeving

De AIVD heeft het software beveiligingsprogramma ECLIPS ontwikkeld. Daarmee kunnen bestanden worden versleuteld en ontsleuteld. Via e-mail kan een met ECLIPS versleuteld bestand veilig worden verzonden. Het programma is gratis beschikbaar voor de (rijks)overheid en politie. De interdepartementale Werkgroep Bijzondere Informatiebeveiliging (WBI) heeft geadviseerd om het software beveiligingsprogramma ECLIPS goed te keuren voor beveiliging tot en met het niveau 'Departementaal vertrouwelijk'.

7.1.2 Ontwikkelingen crypto-apparatuur

Op 23 september 2004 heeft de AIVD een klantendag georganiseerd voor klanten (en leveranciers) van de cryptofaciliteit. Deze klantendag werd bezocht door veertig vertegenwoordigers van ministeries en vier leveranciers van cryptoapparatuur. Er zijn lezingen over en demonstraties gegeven van cryptoapparatuur. De dag is door de deelnemers en de AIVD als 'goed' geëvalueerd. Volgend jaar organiseert de AIVD wederom een klantendag voor de relaties van de cryptofaciliteit georganiseerd.

7.1.3 Beveiliging bijzondere informatie EU: AIVD wordt tweede-land-evaluator

De AIVD zal naar verwachting door de EU officieel als tweede-land-evaluator voor informatiebeveiligingsystemen worden gekwalificeerd. Op basis van een formeel verzoek van de EU voert de AIVD als tweede-land-evaluator al twee evaluaties uit.

Ondersteuning EU-raadsecretariaat ten behoeve van vergaderlocatie te New York

De AIVD geeft uitvoering aan de vierde en laatste fase van een advies- en ondersteuningstraject aan het secretariaat van de EU ten behoeve van het inrichten van een hoogbeveiligde vergaderlocatie voor de EU in New York. In 2003 heeft de AIVD daartoe een verzoek ontvangen van het EU-raadssecretariaat. Het verzoek had betrekking op het uitvoeren van elektronische veiligheidsonderzoek (EVO) en NECOM-activiteiten (gericht tegen af luisteren en ongewenste uitstraling).

In het kader van dit verzoek heeft de AIVD geadviseerd bij de selectie en de inbouw van de beveiligde voorziening (zgn. 'kooi van Faraday'). Na plaatsing van de kooi controleert de AIVD de voorziening op af luistermogelijkheden en uitstraling.

7.1.5

Integriteit openbaar bestuur

7.2.1 Integriteit en vertrouwensfuncties

De notitie 'Vertrouwensfuncties & Integriteit Openbaar Bestuur' is in de beleidsbespreking met de Minister van BZK van 8 juli wegens tijdgebrek niet besproken. Een geactualiseerde versie van de notitie ('Concept leidraad aanwijzing vertrouwensfuncties integriteit rijksoverheid') is gereed en zal worden geagendeerd ten behoeve van één van de volgende beleidsbesprekingen.

7.2.2 Integriteitsscan AIVD

Op basis van de resultaten van de integriteitsscan wordt het integriteitsbeleid van de AIVD op onderdelen aangepast.

Personen en objecten

7.3.1 Organisatorische aspecten

Per 1 juni is de nieuwe afdeling Analyse & Exploitatie (AE) van start gegaan. Deze afdeling heeft een centrale rol bij de uitvoering van de taken van de AIVD in het kader van het nieuwe stelsel Bewaken en Beveiligen. De verzoeken van de Nationaal Coördinator Bewaken en Beveiligen (NCBB) voor de levering van producten komen bij deze afdeling binnen en hier vindt ook de exploitatie naar en de communicatie met de NCBB plaats. De producten die binnen de AIVD geschreven (gaan) worden, zijn de volgende: dreigingsmelding, dreigingsinschatting, dreigingsanalyse en risicoanalyse.

De AIVD komt met een dreigingsmelding wanneer de dienst informatie heeft gekregen die zij niet direct kan beoordelen, maar wel voor de NCBB van belang kan zijn. Een dreigingsinschatting wordt uitgebracht wanneer ten aanzien van naderende gebeurtenissen het van belang is in beeld te brengen of en in welke mate er aanwijzingen bestaan voor concrete en potentiële dreigingen. De AIVD gaat ook dreigings- en risicoanalyses produceren. De voorbereidingen daarvoor zijn gestart. De dreigingsanalyses gaan een stap verder dan de dreigingsinschattingen. Niet alleen worden de concrete en potentiële dreigingen die zich zouden kunnen voordoen in beeld gebracht op basis van onderzoek naar de bedreiger, maar worden ook potentiële dreigingen in beeld gebracht op basis van onderzoek met de bedreigde als uitgangspunt. Risicoanalyses zijn nog uitgebreider dan dreigingsanalyses. Naast de aspecten die in een dreigingsanalyse worden meegewogen wordt ook een weerstandbepaling ten aanzien van de persoon, object of dienst uit het Rijksdomein opgesteld. Op basis van deze weerstandbepaling, wordt per concrete en/ of potentiële dreiging bezien in hoeverre de getroffen beveiligingsmaatregelen de dreiging neutraliseren. Indien maatregelen ten opzichte van de dreiging onvoldoende zijn, is er sprake van een risico.

Begin 2004 is gestart met de werving van nieuwe medewerkers. Een aantal is inmiddels in dienst getreden en worden opgeleid. Het streven is om in 2005 op volledige sterkte te zijn. Om geheel conform het stelsel te kunnen gaan werken, is aanpassing van de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (WIV) nodig. De Ministerraad heeft 24 september jl. ingestemd met het voorstel tot wijziging van de WIV. Het wetsvoorstel ligt momenteel voor advies bij de Raad van State.

7.3.2 Geleverde dreigingsmeldingen en -inschattingen

In het derde kwartaal van 2004 heeft de AIVD in het kader van het stelsel Bewaken en Beveiligen 130 dreigingsmeldingen- en inschattingen geleverd, waarvan 24 ongevraagd. Van de 130 vervaardigde dreigingsinschattingen hadden er 49 betrekking op een EU-evenement. De AIVD heeft voor elke vergadering of bijeenkomst in EU-verband een dreigingsinschatting gemaakt. Om de NCBB steeds van de meest actuele dreigingsinformatie te voorzien zijn de inschattingen voorafgaand aan een bijeenkomst veelal geactualiseerd. In de meeste gevallen is die informatie ook met de betrokken regionale inlichtingendienst(en) gedeeld.

De AIVD heeft verder dreigingsinschattingen vervaardigd aangaande het Europees Kampioenschap voetbal en de Olympische Spelen. Die dreigingsinschattingen zijn zowel naar collegadiensten verstuurd als naar de NCBB. Ten tijde van de Spelen had de AIVD een liaison in Athene waarmee gedurende de Spelen voortdurend de meest actuele informatie uit en over Athene is uitgewisseld. Daarmee werden belangendragers, waaronder de NCBB, steeds tijdig geïnformeerd.

De overige dreigingsmeldingen- en inschattingen hadden onder meer betrekking op bezoeken en transits van leden van vorstenhuizen, minister-presidenten, bewindslieden en andere hoogwaardigheidsbekleders, maar ook op demonstraties, dreigbrieven en e-mails aan bewindslieden.

Een aantal dreigingsinschattingen kan in het bijzonder worden genoemd. Met betrekking tot de dreiging jegens de Nijmeegse Vierdaagse heeft de AIVD veelvuldig met de NCBB overleg gevoerd en hem met geactualiseerde dreigingsinschattingen op de hoogte gesteld. Daarnaast heeft de AIVD de NCBB door middel van een (spontane) dreigingsinschatting gewezen op het feit dat verschillende radicale moslims mogelijk betrokken waren bij de voorbereidingen van één of meer aanslagen op onderdelen van de Nederlandse samenleving. De AIVD constateerde in deze context aandacht voor locaties rond Schiphol, de hoofdstad Amsterdam in algemene zin, openbare gebouwen in Den Haag, enkele ambassades en een aantal militaire objecten. Dit heeft de Evaluatiedriehoek doen besluiten veiligheidsmaatregelen in te stellen met betrekking tot deze concrete objecten en locaties. Ook heeft de AIVD de NCBB erop geattendeerd dat de dienst in deze periode een toename van verkenningen geconstateerde, die mogelijk in verband konden worden gebracht met islamistisch terrorisme. Door de AIVD heeft een korte notitie aan de NCBB ter beschikking gesteld die als handreiking dient voor het onderkennen van eventuele verkenningen door terroristen. De AIVD heeft deze notitie tevens aan de korpschefs en de regionale inlichtingendienst(en) verstuurd ter alertering. Ook de (bedreiging van de) veiligheid van Minister Verdonk en kamerlid Hirsi Ali had de afgelopen maanden nadrukkelijk de aandacht van de AIVD en heeft deze nog.

Een andere belangrijke taak van de AIVD in het kader van de beveiligingsbevordering van personen en objecten is het plegen van naslagen van personen voor hun accreditatie voor EU-bijeenkomsten. Tot op heden heeft de AIVD ongeveer 16.000 namen nageslagen. De verwachting is dat hier in de loop van het jaar nog drie- à vierduizend namen bij zullen komen. Recent is naar aanleiding van een dergelijke naslag één persoon 'afgewezen'. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is bij het doen van naslagen betrokken, onder andere voor wat betreft het aanleveren van de namen. Daarnaast heeft voorafgaand aan het Nederlandse voorzitterschap van de EU afstemming plaatsgevonden tussen de AIVD en vertegenwoordigers van alle betrokken ministeries inzake naslag en accreditatie. Na een aantal initiële problemen bij diverse partijen verloopt het naslaan op dit moment goed.

Vitaal

In het realiseren van een samenhangend pakket van maatregelen ter bescherming van de vitale infrastructuur, biedt de AIVD de vakverantwoordelijke departementen ondersteuning aan. Deze ondersteuning heeft betrekking op een bijdrage bij het uitvoeren van de kwetsbaarheidanalyses met betrekking tot bewust menselijk handelen. De dienst brengt hiervoor kennis in van een methodiek waarbij belangen, bedreigingen en weerstandsvermogen in hun onderlinge samenhang worden beschouwd, voert in samenwerking met de sectoren een kwetsbaarheidanalyse uit en geeft advies over eventueel te treffen beveiligingsmaatregelen. Ten opzichte van de vorige driemaandelijke zijn er vanuit de AIVD geen verdere ontwikkelingen te melden.

Vertrouwensfuncties/veiligheidsonderzoeken

In de verslagperiode is uitvoering gegeven aan de maatregelen die tot doel hebben de te lange doorlooptijden van de veiligheidsonderzoeken op A-niveau te bekorten tot aanvaardbare proporties. De maatregelen hebben ertoe geleid dat er bij de A-onderzoeken vrijwel geen achterstanden meer zijn en dat de doorlooptijden zullen gaan dalen. Hiertegenover dreigt de doorlooptijd van andere veiligheidsonderzoeken (m.n. van de burgerluchtvaart) te ver op te lopen door een combinatie van een hoog aanbod van onderzoeken en veel uitval onder de medewerkers die deze onderzoeken verrichten.

Kwantitatieve gegevens inzake de uitvoering van veiligheidsonderzoeken in het derde kwartaal van 2004 zijn opgenomen in bijlage A.

Inlichtingen buitenland

8.1 Voortgang algemene aanwijzing

De in de vorige kwartaalrapportage beschreven herprioritering binnen de Inlichtingentaak Buitenland, waarbij nog meer dan voorheen aan het onderzoeksonderwerp internationaal terrorisme de hoogste prioriteit is toegekend, noopte tot een omslag op niet alleen operationeel gebied maar ook voor wat betreft de analytische kennis. In de verslagperiode is daarmee voortgang geboekt, hetgeen o.a. tot uiting komt in de bijdragen aan de AIVD-weekrapportages terrorisme.

Door het recente besluit de activiteiten van de AIVD op het terrein van (contra-, non-)proliferatie ook in personele zin daadwerkelijk onder te brengen bij de directie IB – welk besluit binnenkort zal worden geëffectueerd – zal op dit vlak beter voldaan kunnen worden aan de Aanwijzing

Inlichtingen Buitenland. De verwachting bestaat dat deze stap zal leiden tot toenemende productie op het vlak van proliferatie bij minimaal gelijkblijvende "output" op het vlak van contra- en non-proliferatie.

8.1.1 Irak

De AIVD heeft aandacht besteed aan de politieke ontwikkelingen in (Noord-)Irak en ontwikkelingen met betrekking tot terrorisme.

8.1.2 Zuidoost-Azië

De bloedige aanslag voor het gebouw van de Australische ambassade in Jakarta op 9 september jl. heeft wederom aangetoond dat de dreiging die uitgaat van het islamistisch terrorisme in Indonesië, en in het bijzonder het netwerk van de Jema'ah Islamiyah, groot te noemen is. Naast andere westerse staten, levert ook Nederland steun aan Indonesië inzake terrorismebestrijding. Inmiddels is in dit kader een terrorisme-expert van de AIVD gestationeerd op de Nederlandse ambassade te Jakarta.

Op nationaal niveau (Ministeries van Algemene Zaken, Buitenlandse Zaken en Defensie) heeft de AIVD het voorbije kwartaal inlichtingenrapportages geleverd over acties van de Indonesische veiligheidssector tegen Moluks separatisme en de hieruit voortkomende toename van interne verdeeldheid binnen het Front Kedaulatan Maluku (Front voor Soevereiniteit voor de Molukken), waarin ook in Nederland woonachtige Molukkers actief zijn.

Tot slot is een rapportage over antiwesterse activiteiten van islamisten op het eiland Sulawesi gedeeld, waarbij in het bijzonder is stilgestaan bij mogelijke schadelijke gevolgen voor vestigingen van westerse bedrijven aldaar wanneer islamistische organisaties zich mengen in arbeidsconflicten tussen het moederbedrijf en lokale, autochtone werknemers, dit naar aanleiding van een incident rond het Canadese PT Inco (nikkelmijn).

Tenslotte heeft de AIVD over zowel de verkiezingsstrijd tussen de verliezend zittend president Megawati Soekarnoputri en de nieuwe politiek leider van Indonesië, Susilo Bambang Yudhoyono, als over Jema'ah Islamiyah gerapporteerd aan de AIVD-vertegenwoordiging bij het SitCen, de EU-cel waarin diverse Europese inlichtingendiensten zijn vertegenwoordigd.

8.1.3 Pakistan/Afghanistan

8.1.4 Overige aandachtsgebieden

Binnen het aandachtsgebied Kaukasus/Tsjetsjenië en Centraal-Azië/Oezbekistan zijn primair de ontwikkelingen in Tsjetsjenië onderwerp van onderzoek geweest. Het betrof de grootschalige aanval van Tsjetsjeense en Ingoesjetische terroristen op overheidsinstanties in Ingoesjetië (eind juni) en de golf van aanslagen elders in Rusland (eind augustus / begin september).

De AIVD volgt de ontwikkelingen in Suriname, waar de recente arrestatie van de zoon van Desi Bouterse in verband met de vondst van een groot aantal wapens voor enige opschudding heeft gezorgd.

8.2 Voortgang specifieke aanwijzingen

Hezbollah

In samenwerking met de MIVD is informatie vergaard over het al dan niet terroristische karakter van de Libanese Hezbollah. Dit onderzoek vloeit voort uit de ad hoc-aanwijzing van 1 juni 2004, die op verzoek van de minister van Buitenlandse Zaken tot stand kwam.

Het onderzoek is inmiddels in een stroomversnelling gekomen: op uitdrukkelijk verzoek van de minister van BZ zal de rapportage van AIVD en MIVD al op 15 oktober – en niet zoals aanvankelijk gepland in december – worden afgerond.

Samenwerking

9.1 Koninkrijk

9.1.1 Expertmeetings

Met een eind september gehouden expertmeeting over contraterrorisme is begonnen de samenwerking tussen de drie diensten van het Koninkrijk naar een meer inhoudelijk niveau te brengen. Het belang van de AIVD bij deze bijeenkomsten is erin gelegen meer zicht te krijgen op het kennisniveau van VDA en VNA op CT-terrein en op de potentiële dreigingen tegen de Antillen en Aruba. Voorts zoekt de dienst concrete aangrijpingspunten om meer grip te krijgen op de toch vaak moeizame samenwerking tussen de veiligheidsdiensten in het Koninkrijk.

Dergelijke bijeenkomsten op analistenniveau zullen tenminste tweemaal per jaar, doorgaans voorafgaande aan het Tripartiete Overleg tussen de diensten, plaatsvinden. Tijdens de eerste expertmeeting werd vastgesteld dat er ten aanzien van het internationaal islamistisch terrorisme weliswaar geen algemeen dreigingsbeeld voor het gehele Koninkrijk vast te stellen is (de situatie verschilt per land), maar dat er wel degelijk raakvlakken zijn die onderlinge

samenwerking noodzakelijk maken.

9.1.2 Tripartiete Overleg AIVD, VDA en VNA

Op 29 en 30 september vond het Tripartiete Overleg tussen de diensten plaats. Belangrijkste resultaten van dit periodiek overleg zijn de introductie van expertmeetings contra-terrorisme op analistenniveau, met als doel de samenwerking tussen de diensten inhoudelijk meer vorm te geven, de tekening van een convenant tussen de drie diensten die de basis voor samenwerking zal vormen en het besluit voor 1 april 2005 beveiligde verbindingen tussen de drie diensten aan te leggen. Voorafgaande aan het Tripartiete Overleg vond reeds een expertmeeting plaats. In deze periode zijn tenslotte de voorbereidingen verricht voor een instroomcursus van 7 VNA- en 5 VDA-medewerkers begin oktober en voor een drietal stages bij de AIVD van VDA-medewerkers in het kader van de ondersteuning die de dienst biedt bij de organisatieontwikkeling van de VDA.

9.2 Voortgang in Werkgroep Terrorisme en Comité Terrorisme

Van de drie belangrijke onderwerpen in de Werkgroep Terrorisme (WGT) liggen er twee op schema.

Het blijkt lastiger dan verwacht om conclusies op basis van het seminar NBC-terrorisme, in juli dit jaar door DGV georganiseerd, te formuleren. Instemming van de WGT zal wel mogelijk. Aangezien het onderwerp NBC-terrorisme ook andere werkgroepen raakt (health en civil protection) is gedegen afstemming in de EU over te nemen actie noodzakelijk. Er is overigens nog wel de verwachting dat aan de JBZ-raad eind dit jaar een document gepresenteerd kan worden.

Notulen van het seminar rekrutering worden nu samen met andere relevante input omgezet in een document "actieplan rekrutering", conform één van de punten in het EU-actieplan terrorisme zoals dat na 11 maart 2004 tot stand kwam. Het Comité Terrorisme (Coter) zal de eigen activiteiten die ondernomen zijn en worden op het onderwerp rekrutering inbrengen in het document. Het gaat hier om het mainstreamen van het onderwerp rekrutering in dialogen, consultaties en contacten met relevante derde landen.

In Coter worden de buitenlands politieke aspecten van terrorismebestrijding besproken. Standaard vindt inhoudelijke afstemming plaats over standpuntbepaling van (lidstaten van) de EU in internationale fora (met name VN, Raad van Europa, G8 en regionale groepen). Belangrijkste agendapunt is evenwel samenwerking stimuleren met en hulp bieden aan derde landen (technische bijstand) op het terrein van terrorismebestrijding.

Doel

van dit alles is samen met Commissie en Raadssecretariaat (CT-coördinator) en met hulp van experts uit de lidstaten te komen tot een programma technische bijstand aan derde landen die van bijzonder belang zijn in het kader van terrorismebestrijding.

9.3 Collega-diensten

In de aanloop naar de Olympische Spelen, tijdens de Spelen en tijdens de Paralympics is een medewerker van de AIVD in Athene geplaatst als liaison tussen de AIVD en de Griekse dienst

Hij maakte daar deel uit van een groep van enige tientallen liaisons van collega-diensten die zorgden voor een optimale informatie-uitwisseling tussen organisatoren en veiligheidsinstanties over het actuele dreigingsniveau en eventuele veranderingen daarin.

De AIVD heeft een actieve bijdrage geleverd aan het EU-programma voor assistentie op het gebied van terrorismebestrijding voor een aantal specifieke landen.

9.5 Club de Berne

De Club de Berne, waar de veiligheidsdiensten van de 15 "oude" EU-leden, Zwitserland en Noorwegen deel van uit maken, zet de weg naar uitbreiding met de 10 nieuwe toetreders voort. Inmiddels heeft Slovenië een aanvraag gedaan voor het CdB-lidmaatschap.

10 Verantwoording en publiciteit

10.1 Tweede Al Q'aida terrorist opgepakt

De aanhouding begin juli in België van een vermeende Al Q'aida terrorist heeft tot enige media-aandacht geleid. Gesteld wordt dat de Marokkaan behoort tot een van de 150 potentiële terroristen die door de AIVD in de gaten worden gehouden. Hierop is van AIVD-zijde niet ingegaan.

10.2 Terrorismedreiging

De op 9 juli via een persbericht afgekondigde beveiligingsmaatregelen zijn aanleiding geweest voor een enorme golf van publiciteit. Er verschijnen allerlei artikelen van uiteenlopende aard over het fenomeen terrorisme, over het terreuralarm, over communicatie van de overheid, enzovoort. Over een het bestaan van een dreigbrief aan Kofi Annan (VN) waarin zou staan dat

gebouwen in Brussel en Den Haag doelwit van een aanslag zijn, ontstaan misverstanden op het ministerie. Het bestaan van de brief wordt abuisievelijk door de minister bevestigd. Op woensdag 21 juli is gebleken dat de arrestatie van Samir A. is uitgelekt. Het NOS-journaal heeft direct laat weten dat het item die avond aandacht krijgt in de uitzending. In overleg met VLC en het OM wordt een reactie opgesteld.

Naar aanleiding van deze gebeurtenissen worden nieuwe afspraken tussen BZK, Justitie en AIVD gemaakt over de communicatie rond terrorisme.

10.3 Dierenrechtenactivisme

Op maandag 17 juli komt, iets later dan gepland, het rapport over dierenrechtenactivisme uit, gelijktijdig met een rapport van het KLPD. Er wordt hierover dan ook een gezamenlijk persbericht door BZK (AIVD) en Justitie (KLPD) uitgebracht. Dit leidt tot enige publiciteit, met name ook op t.v.

10.4 Vierdaagse Nijmegen

Tussen de commotie rondom de verhoogde terrorismedreiging door, speelt de arrestatie van twee personen in Nijmegen die voornemens zouden zijn een aanslag te plegen op meelopende Amerikaanse militairen. De Telegraaf meldt 19 juli dat de AIVD een van de verdachten al geruime tijd observeert. De AIVD is niet ingegaan op vragen in deze zaak.

10.5 Meer bevoegdheden

De brief aan de Tweede Kamer met daarin aangekondigd de voorgenomen uitbreiding van bevoegdheden van de MIVD en AIVD, geeft begin augustus aanleiding tot vragen vanuit de media. Met name het onderwerp datamining, het verstoren van een actie en de NSO, roepen vragen op en moeten worden uitgelegd.

10.6 Uitzending Nova over 9/11-rapport

Over de in het 9/11-rapport genoemde Nederlandse lijnen stelt de AIVD een verklaring op die tijdens de uitzending getoond wordt. Dit leidt tot korte berichten in de pers.

10.7 Aanhouding Roosendaal

Op woensdag 19 augustus wordt een man in Roosendaal aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij de aanslagen in Madrid. De AIVD is niet op de zaak ingegaan.

10.8 El Haramain

De AIVD is wederom in het nieuws gekomen omdat bekend is geworden dat OM een onderzoek doet naar de mogelijkheid om de stichting El Haramain te ontbinden. Bij navraag naar deze stichting geeft de AIVD aan dat er vooralsnog geen aanwijzingen zijn dat de stichting betrokken is bij Al Qa'ida.

10.9 Intensief samenwerkingsverband met Indonesië

Op maandag 6 september heeft Trouw een artikel in de bijlage De Verdieping over islamitische organisaties in Indonesië. De AIVD heeft bevestigd dat er een intensieve samenwerking met de Indonesische veiligheidsdienst op dit terrein is.

10.10 Donner in Buitenhof

Op zondag 12 september heeft de minister van Justitie zich in het programma Buitenhof laten ontvallen dat er onlangs personen zijn gearresteerd die verdacht worden van het doen van verkenningen. Dit heeft geleid tot speculaties en vragen van de media waarbij de AIVD heeft verwezen naar het OM.

10.11 Meldpunt M

De tiplijn Meld Misdaad Anoniem heeft laat weten dat er dit jaar 29 serieuze en behandelbare meldingen over terrorisme binnen zijn gekomen. Dit heeft tot veel telefoon met AIVD geleid. De woordvoeringslijn is met het OM afgestemd en had als doel de zaak te controleren.

10.12 Boek Hoekstra

De voorpublicatie van het boek van oud-BVD'er Frits Hoekstra: 'In dienst van de BVD', heeft – zoals verwacht – de nodige stof doen opwaaien. Dit wordt nog eens versterkt door de bijna gelijktijdige verschijning van de documentaire over de BVD. Hoekstra is onder meer te zien geweest in het NOS-journaal. Op vragen van de media of de AIVD stappen zal ondernemen tegen het boek en de heer Hoekstra is terughoudend gereageerd.

10.13 Bijeenkomst Europese politie- en veiligheidsdiensten

Van 27 tot en met 29 september heeft een bijeenkomst van Europese politie- en veiligheidsdiensten plaatsgevonden. Tijdens deze eerste bijeenkomst is gesproken over radicalisering en rekrutering. Afgesproken is dat de diensten intensiever gaan samenwerken. Over deze bijeenkomst en de uitkomst daarvan is een persbericht uitgebracht.

Bijlage A Kwantitatieve gegevens inzake veiligheidsonderzoeken

In het derde kwartaal van 2004 werden 1710 administratieve (B en C) onderzoeken aangeboden en 408 A –onderzoeken (waaronder 204 onderzoeken ten behoeve van de politie). Als gevolg van een relatief hoge output is de toename van de werkvoorraad, ondanks het grote aanbod onderzoeken en de omvang van de werkvoorraad uit het voorgaande kwartaal, beperkt tot circa 35 onderzoeken.

Aangeboden onderzoeken uitgesplitst naar categorie onderzoek (exclusief eigen personeel)

A-onderzoeken	204
A-onderzoeken politie	204
Overgedragen P-onderzoeken	7
B-onderzoeken	1.500 (incl. 953 burgerluchtvaart)
C-onderzoeken	210

Werkvoorraad (exclusief eigen personeel)

Werkvoorraad op 31 maart 2004	Werkvoorraad op 30 juni 2004	Werkvoorraad op 30 september 2004
1.871	2.003	1.377

Werkvoorraad op 30 juni 2004	2.003
Nieuw aanbod 1 juli t/m 30 september 2004	2.125 (2.711 in 2 ^e kwartaal 2004)
	4.128 (4.582 in 2 ^e kwartaal 2004)
Output 1 juli t/m 30 september 2004	2.751 (2.579 in 2 ^e kwartaal 2004)
Werkvoorraad op 31 september 2004	1.377*

Door het grote aanbod van onderzoeken in de burgerluchtvaart is de **werkvoorraad van nog in te voeren** onderzoeken gestegen tot ongeveer 700. De gemiddelde doorlooptijd van de burgerluchtvaartonderzoeken zal hierdoor toenemen.

Op 30 september 2004 waren respectievelijk 93 A- en 59 (A)P-onderzoeken in behandeling. Daarnaast was er een voorraad van 29 A-onderzoeken en 6 (A)P-onderzoeken. In het voorgaande kwartaal ging het om een voorraad van 59 A-onderzoeken en 80 (A)P-onderzoeken. Met name de voorraad (A)P-onderzoeken is in de verslagperiode derhalve gedaald ten opzichte van het vorige kwartaal.

Genoemde cijfers zijn exclusief de onderzoeken naar het eigen personeel. Daarvan waren er op 30 september 50 in behandeling en 9 op voorraad.

De daling van de voorraad (A)P-onderzoeken is het gevolg van de implementatie van de gewijzigde uitvoeringspraktijk met betrekking tot de veldonderzoeken, waarmee wordt beoogd de doorlooptijden van de veiligheidsonderzoeken op A-niveau tot aanvaardbare proporties te bekorten. Door de gewijzigde uitvoeringspraktijk is gemiddelde behandeltermijn van de A-onderzoeken in de verslagperiode verder gedaald tot 14 weken. Ook was er sprake van een daling van de gemiddelde doorlooptijd van de A(P)-onderzoeken.

Gemiddelde behandeltermijn A-onderzoeken (exclusief eigen personeel)

A-onderzoeken	14 weken (16 weken in 2 ^e kwartaal 2004)
A-onderzoeken politie	14 weken (16 weken in 2 ^e kwartaal 2004)

Bijlage B Aanhangsel Handelingen

Aanhangsel Handelingen II nr. 1896

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Herben over mogelijke, gedetailleerde luchtfoto's op internet van Nederlandse militaire objecten.

Aanhangsel Handelingen II nr. 1925

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Oplaat en Griffith over een aanslag door dierenrechtenterroristen.

Aanhangsel Handelingen II nr. 1926

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over het laatste jaarrapport van het IISS en uitspraken door Interpol.

Aanhangsel Handelingen II nr. 1988

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van Bommel over een dreigbrief van terreurorganisatie Al Qa'ida.

Aanhangsel Handelingen II nr. 1989

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van der Ham over een dreigbrief van Al Qa'ida aan de VN.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2002

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Wilders en Nawijn over terrorisme en de Nederlandse take van de Al-Haramain en de Al Tawheed moskee.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2003

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Sterk over de "liefdadigheidsorganisatie" Al-Haramain.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2004

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Sterk over de Al Haramain-stichting.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2100

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Wilders en Weekers over de mogelijke aanhouding van een tweede Al-Qaeda teerorist uit Weert.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2104

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van Bommel over het rapport van de Amerikaanse senaatscommissie over het onderzoek naar kwaliteit werk van de CIA inzake massavermietigingswapens in Irak.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2120

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Koenders over de informatievergaring en de beoordeling daarvan in de aanloop van de oorlog in Irak.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2123

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Koenders over de publicatie van het Britse "Butler report".

Aanhangsel Handelingen II nr. 2185

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Mosterd en Atsma over dierenactivisme.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2293

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over de aanhouding van een 17-jarige moslimextremist uit Rotterdam.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2313

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Dijsselbloem en Kalsbeek over de komst naar Nederland van de fundamentalistische Moslimleider Qazi Hussein Ahmed.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2314

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Wilders en Luchtenveld over recente ontwikkelingen bij de AEL.

Aanhangsel Handelingen II nr. 2315

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Van der Staaij over de komst naar Nederland van de fundamentalistische moslimleider Qazi Hussein Ahmed.

Aanhangsel Handelingen II nr. 9

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over het dreigement aan Nederland op internet van de islamitische terreurgroep al-Tawhid wa al-Jihad.

Aanhangsel Handelingen II nr. 35

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Eerdmans over het in juli van dit jaar door hen afgekondigde terreuralarm.

Kamervragen

Vragen van het lid Wilders over de aanhouding van twee leden van een mogelijke terreurcel bij Nijmegen.

Vragen van het lid Eerdmans over het bijwonen van seminars in Nederland door de zelfmoordpiloten van 11 september 2001 en de organisator van die aanslagen.

Vragen van de leden Dijsselbloem en Dijkstra over brandstichting in een moskee in Enschede.

Vragen van het lid Karimi over de mogelijke inzet van Syrische chemische wapens in Soedan.

Bijlage C Moties en toezeggingen

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
Vernietiging van gegevens door de AIVD op basis van een nieuwe archiefselectielijst (basiselectiedocument).	Kamerstukken II 1996/97, 22 036, nr. 13. Kamerstukken II 1999/2000, 22 036, nr. 15.	Met de MIVD en het NA is nader overleg gevoerd over de selectiecriteria. Aan een (grondige) herziening van het concept-BSD wordt gewerkt.	D6 D7
Drie jaar na inwerkingtreding nieuwe WIV wordt de commissie van toezicht geëvalueerd.	Plenair debat nieuwe WIV op 28 juni 2001, Handelingen II 2000/01, 25 877, nr. 93, blz. 5839.	Wordt in 2005 in behandeling genomen.	D7
Met OCW wordt nagegaan of de 75 jaar termijn in artikel 15 Archiefwet 1995 kan worden verkort tot 50 jaar (betreft overbrenging archiefbescheiden). De Kamer wordt geïnformeerd over de uitkomst.	Plenair debat nieuwe WIV op 28 juni 2001, Handelingen II 2000/01, 25 877, nr. 93, blz. 5855.	OCW doet niets. AIVD maakt zelf een brief. In behandeling bij KJ7.	D6 D7
			D7
De minister zal de vaste cde BZK vergelijkende gegevens verstrekken over de omvang van buitenlandse veiligheidsdiensten, in het licht van een algemene gedachtewisseling over de positie van de AIVD in de Nederlandse samenleving.	AO Jaarverslagen BVD en AIVD 2001 en rekrutering in Nederland voor de jihad d.d. 1 december 2002, Kamerstukken II 2002/03, 28 600 VII, nr. 43, blz. 9.	Dit punt zal worden meegenomen in de aan de Kamer toegezegde bestuurlijke evaluatie van de AIVD. In behandeling bij SPC.	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7
			D1 D7

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
	43, blz. 10.		
De AIVD en het KLPD gaan bezien of het juridisch en technisch mogelijk is om de informatieverstrekking langs geautomatiseerde weg te faciliteren.	Brief Algemene Rekenkamer met rapport "Uitwisseling van opsporings- en terrorisme-informatie", Kamerstukken II 2002/03, 28 845, nrs. 1-2, blz. 7.	In behandeling bij B&E1 i.o.m. IO6 en KJ7.	D1 D6 D7
De minister zegt toe de Kamer over de achtergronden van zaken zoals dierenrechtenactivisme beter te informeren, opdat zij daarover in thematische zin kan debatteren.	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 4/5.	Afgehandeld: de nota is 12 juli aan de Kamer aangeboden (nr. 2198575/01).	D1 D7
De minister wil expliciet nagaan of de formatie van de AIVD voldoende is toegesneden op het leveren van ambtsberichten van toereikende kwaliteit aan het OM.	AO Jaarverslag AIVD 2002, Kamerstukken II 2003/04, 29 037, nr. 2, blz. 6.	Dit punt zal worden meegenomen in de aan de Kamer toegezegde bestuurlijke evaluatie van de AIVD.	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7
De regering overweegt de wenselijkheid om de WIV 2002 in die zin te wijzigen dat het mogelijk wordt dat de AIVD een onderzoek instelt naar toekomstige leden van het Koninklijk Huis, naar analogie van de veiligheidsonderzoeken die op basis van de Wvo worden uitgevoerd.	Antwoorden van 20 oktober 2003 op vragen de vc BZK mbt het niet indienen van een toestemmingswet voor het voorgenomen huwelijk van Z.K.H. prins Johan Friso en mevrouw M.M. Wisse Smit, Kamerstukken II 2003/04, 29 241, nr. 5, blz. 30.	Dit punt zal worden meegenomen in de aan de Kamer toegezegde bestuurlijke evaluatie van de AIVD.	
De minister is bereid een soort sterkte-zwakteanalyse te laten maken met betrekking tot de AIVD. Beoordeeld zullen worden de taken, de bevoegdheden en de wijze waarop de AIVD in de praktijk werkt en uitvoering geeft aan opdrachten en zelfstandig initiatieven neemt. De minister zal daarover vóór de zomer van 2004 rapporteren. Daarbij kan	Debat over de brief van het kabinet over het niet indienen van een toestemmingswet voor het voorgenomen huwelijk van Z.K.H. prins Johan Friso en mevrouw M.M. Wisse Smit, Handelingen II 2003/04, nr. 15, blz. 913/914.	In maart is de commissie Bestuurlijke Evaluatie AIVD geïnstalleerd.	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7

Omschrijving van de toezegging	Vindplaats	Stand van zaken	Actor
dan de eerste rapportage van de commissie van toezicht worden betrokken.			
In de loop van de komende maanden zal de Kamer schriftelijk worden geïnformeerd over de stand van zaken van de verschillende onderdelen t.a.v. de opbouw van het nieuwe stelsel bewaken en beveiligen.	AO Bestrijding internationaal terrorisme, Kamerstukken II 2003/04, 27 925, nr. 122, blz. 7	Afgehandeld; Primair een DGOOV-punt, maar met bijdrage van de dienst.	D3
De minister heeft aangegeven dat de noodzaak van aanpassing van de Wwv, o.a. mbt vereenvoudiging van gegevensverstrekking door derden aan de diensten, op korte termijn wordt onderzocht. In dit kader wil hij tevens heel uitdrukkelijk bezien of de term "ernstig" in artikel 6 niet moet worden geschrapt.	Kamerstukken II 2003/04, 27 925, nr. 123, blz. 8 AO Bestrijding internationaal terrorisme, Handelingen II 2003/04, nr. 66, blz. 4344.	In behandeling.	D7

D. Ambtsberichten

Overzicht ambtsberichten 3^e kwartaal 2004			
Datum	Documentnr.	Onderwerp	Afnemer
05-07-04	2193278/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
05-07-04	2193283/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
05-07-04	2193245/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
05-07-04	2193296/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
05-07-04	2193304/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
05-07-04	2193311/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
05-07-04	2193271/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
06-07-04	2192820/01	Bericht over informatiewisseling	MIVD
06-07-04	2194850/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
08-07-04	2196873/01	Ambtsbericht over	MIN EZ
12-07-04	2197236/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
12-07-04	2197487/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
14-07-04	2199459/01	Ambtsbericht inzake	Hoofddirecteur IND
15-07-04	2202839/01	Abtsbericht inzake	
16-07-04	2200757/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
16-07-04	2200751/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
16-07-04	2200755/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
21-07-04	2202449/01	Ambtsbericht inzake	Justitie/IND
21-07-04	2202629/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ

Overzicht ambtsberichten 3^e kwartaal 2004			
Datum	Documentnr.	Onderwerp	Afnemer
21-07-04	2202667/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
22-07-04	2210181/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
28-07-04	2203074/01	Ambtsbericht naslag	Doaune
28-07-04	2221108/01	Ambtsbericht	MIN EZ
29-07-04	2210294/01	Ambtsbericht	MIN EZ
30-07-04	2206181/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
02-08-04	2207177/01	Ambtsbericht vraag	MIN EZ
03-08-04	2207483/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
10-08-04	2238203/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
10-08-04	2208794/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208801/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208803/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208808/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208812/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208815/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208819/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208829/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208839/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2208847/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
10-08-04	2210908/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ

Overzicht ambtsberichten 3^e kwartaal 2004			
Datum	Documentnr.	Onderwerp	Afnemer
10-08-04	2210902/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
11-08-04	2210275/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
18-08-04	2200583/01		MIN OCW
19-08-04	2217276/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
19-08-04	2215433/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
20-08-04	2225627/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
20-08-04	2215409/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
20-08-04	2215561/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
20-08-04	2215568/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
20-08-04	2215583/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
20-08-04	2215586/01	Contextueel ambtsbericht inzake	KC KLPD
20-08-04	2216869/01	Ambtsbericht inzake	OM
24-08-04	2216259/01	Bericht	MIN BZ
26-08-04	2217192/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
31-08-04	2219814/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
02-09-04	2222059/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
07-09-04	2223699/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
10-09-04	2225627/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN
13-09-04	2226344/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ

Overzicht ambtsberichten 3^e kwartaal 2004			
Datum	Documentnr.	Onderwerp	Afnemer
13-09-04	2226350/01	Aanvullend ambtsbericht inzake	LOVJ
13-09-04	2227035/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
21-09-04	2229374/01	Aanvullend ambtsbericht inzake	LOVJ
22-09-04	2229372/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
22-09-04	2231208/01	Ambtsbericht inzake	LOVJ
22-09-04	2229072/01	Ambtsbericht over	MIN EZ
29-09-04	2234308/01	Aanvullend ambtsbericht inzake	LOVJ
29-09-04	2234314/01	Aanvullend ambtsbericht inzake	LOVJ
30-09-04	2236826/01	Ambtsbericht melding	MIN FIN

Bijlage E. Commissie IVD

Bijeenkomsten CIVD:

Brieven aan CIVD

Bijlage F. Klachten

Aan de Nationale Ombudsman

Klacht van _____ dat de AIVD geen enkele actie heeft ondernomen om hem
bescherming te bieden.